

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2023

Äldrenämnden

Innehåll

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	4
Händelser av väsentlig betydelse	4
Förväntad utveckling	5
Ekonomi	5
Intäkter, mnkr	5
Kostnader, mnkr	6
Resultat och helårsprognos	6
Investeringar	10
Uppföljning av mål och inriktning	11
Målredovisning med prognos	11
Planer och program	17
Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer	19
Volymutveckling	19
Personal	19
Nämndindikatorer	20

Bilagor

- Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan
- Uppföljning av nämndens lokalförsörjningsplan

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för äldrenämnden som tillhör sektor *välfärd- och socialpolitik* är uppdraget:

Nämnden ska, för personer som är 65 år och äldre, inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- Socialtjänstlagen förutom avseende försörjningsstöd
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är 65 år och äldre svarar nämnden även för:

- hemsjukvård, oavsett ålder
- hemtjänst, oavsett ålder
- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- hälsofrämjande och förebyggande insatser
- fördelning av föreningsbidrag

Inom sektorn svara för:

- forskning- och utveckling

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av äldreöverstyrelsens samlade verksamhet utifrån bland annat reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Utvecklingen mot en äldreomsorg med allt fler svårt sjuka äldre och en bemanningssituation som är allt mer problematisk är tydlig. Kompetensbristen är den i särklass största utmaningen framåt. Nämnden har fattat och föreslås fatta en rad beslut som möjliggör förändrade arbetssätt och prioritering av insatser för de personer med de största behoven av vård- och omsorg.

Antal personer som beviljats särskilt boende och väntar på att få en lägenhet tenderar att öka, framförallt gäller det personer med demenssjukdom som väntar på vårbostad med inriktning demenssjukdom. Hälften av de som väntar på vårbostad med inriktning demenssjukdom är för tillfället på en korttidsplats.

Förvaltningens prioritet har varit och är omställningsarbetet till områdesbaserad vård och omsorg vilket är en omfattande omställning som lägger grunden för en robust hemtjänst som är rustad att möta framtida utmaningar och den nationella omställningen till Nära vård.

Upphandlingen av trygghetsskapande teknik förväntas avslutas under september. Tekniken skapar förutsättningar för att ställa om arbetssätt och därmed frigöra personaltid som kan riktas till de personer med de största omsorgsbehoven.

Äldreöverstyrelsens har under första kvartalet fortsatt arbetet med att revidera sina riktlinjer för att äldreomsorgens resurser ska utnyttjas på ett så optimalt sätt som möjligt. Under hösten föreslås nämnden att besluta om revidering av riktlinjerna.

I juni beslutade KS om en ny nämnds- och förvaltningsorganisation, som ska träda i kraft den 1 januari 2024. Arbetet för att verkställa den nya organisationen är påbörjad genom arbetet med att ta fram en interimistisk förvaltningsorganisation.

Ekonomi, belopp i mnkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	1 604	1 634	+30
Investeringar, netto	11,3	11,3	0,0

Händelser av väsentlig betydelse

Omställningen till framtidens vård och omsorg i hemmet har varit i fokus de senaste åren och helgen 1 maj skedde omställningen. Nu finns tre privata utförare och den kommunala utföraren som utförare i områdesbaserad vård och omsorg i hemmet. Omställningshelgen gick bra tack vare planeringsarbete, god bemanning och gott samarbete mellan inblandade aktörer. Den nya modellen och de nya arbetssätt som den medför, ger bättre förutsättningar för att möta den enskildes behov av vård och omsorg i hemmet. Modellen innebär samordning av hemtjänst, hemsjukvård och hemrehabilitering. Det förebyggande arbetet stärks genom en utveckling av träffpunkter i områdena.

Arbetet har fortlöpt under året gällande **utskrivningsklara patienter från regionen** genom förbättringar i processer samt fortsatt operativ dialog mellan region och kommun. Kommunen följer antalet personer som bedöms medicinskt färdigbehandlade för att hitta relevanta insatser. Första prioritet är att kunna ge hjälp i personens hem.

Personalsituationen är likt 2022 fortsatt ansträngd, enligt våra utförare av äldreomsorg. Kompetensutmaningen är redan här. Den statliga satsningen äldreomsorgslyftet pågår fortsatt under 2023 och bidrar till utbildning och kompetensutveckling av omsorgspersonal. Besked har kommit om en förlängning av det statliga äldreomsorgslyftet 2024-2026. Utförare uppger fortsatta rekryteringssvårigheter av utbildad personal. Kompetensutveckling både i form av formell utbildning och av mer vardagsnära utbildning i form av introduktion och arbetsplatslärande kommer att vara fortsatt viktigt. Evikomp, som är en modell för arbetsplatslärande, framtagen av FoU-centrum, införs nu hos alla utförare.

Förväntad utveckling

Antal äldre i Linköping kommer att öka kraftigt de närmaste 10 åren. 80+ med 35 procent till 2033, och 65-79-åringar med 11 procent.

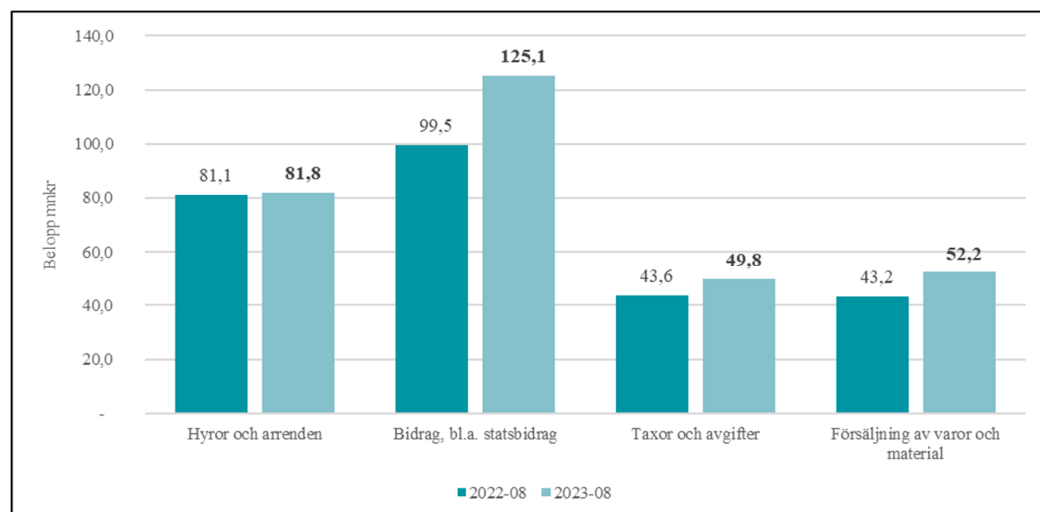
Omställningen till Nära vård som pågår i landet påverkar vår äldreomsorg på olika sätt. Ett av dem är att multisjuka personer vårdas på våra särskilda boenden och i hemmet med stöd av regionernas primärvård och den kommunala vården och omsorgen. Kostnaderna per vård dygn, särskilt på korttidsplatser ökar. Flera personer väntar på vårbostadsplats med inriktning demenssjukdom och därför behöver fler platser samt ställas om.

Områdesbaserad vård och omsorg i hemmet gör att vi genom det teambaserade arbetssättet bättre kan ge stöd och hjälp i hemmet. Genom träffpunkterna och social samvaro kan vi också stärka äldres hälsa. Arbetssätten måste nu utvecklas och etableras för att kunna möta framtida behov.

Vi har en kompetensutmaning, där det är svårt att rekrytera kompetens till vård och omsorg och vi kommer att behöva utveckla alternativa sätt att erbjuda vård, stöd och omsorg, men också prioritera i service, vad som är skälig levnadsnivå, och använda digitala kompletterande lösningar.

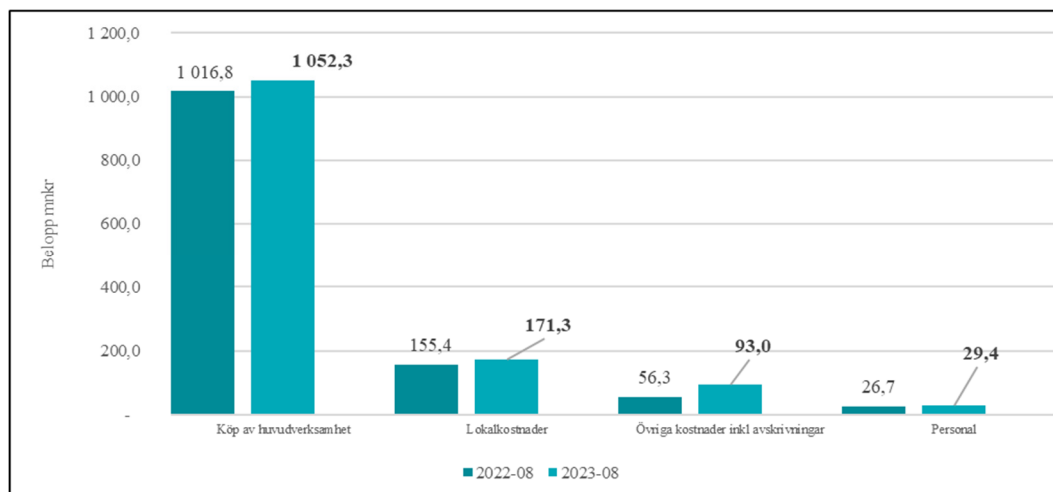
Ekonomi

Intäkter, mnkr

Förändringen i taxor och avgifter samt i försäljning av varor och material mellan 2022 och 2023 beror på höjningen av brukaravgifter. Bidrag beror främst på att nämnden ansökt och beviljats ytterligare statsbidrag.

Kostnader, mnkr

Förändringen i övriga kostnader beror på att kostnaderna för hjälpmedel hanteras och bokförs på olika sätt mellan 2022 och 2023. Tidigare låg hanteringen hos Leanlink.

Resultat och helårsprognos

Driftsammandrag för resultat 31 augusti 2023, belopp mnkr

	Redovisat jan-augusti 2023	Budget jan- augusti 2023	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
100 - Nämnd och styrelseverksamhet	1,4	1,4	0,0	1,2
509 - Hemtjänst	305,9	310,5	4,5	297,1
510 - Vård och Omsorg om äldre	81,2	94,3	13,1	45,6
511 - Vårdboende	565,5	577,8	12,3	555,2
512 - Hemsjukvård	55,8	71,9	16,1	68,5
520 - Insatser personer med funktionsnedsättningar	0,9	0,9	0,0	0,8
922 - Social och omsorgsförvaltningen	27,1	27,1	0,0	19,8
Summa nettokostnader	1 037,8	1 083,8	46,0	988,1

Driftsammandrag för prognos för helår 2023, belopp mnkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
100 - Nämnd och styrelseverksamhet	2,1	2,1	0,0	1,9
509 - Hemtjänst	470,4	475,4	5,0	449,9
510 - Vård och Omsorg om äldre	138,0	142,2	4,2	89,5
511 - Vårdboende	848,6	865,4	16,8	841,6
512 - Hemsjukvård	102,0	107,0	5,0	102,1
520 - Insatser personer med funktionsnedsättningar	1,3	1,3	0,0	1,3
922 - Social och omsorgsförvaltningen	41,7	40,7	-1,0	33,1
Summa nettokostnader	1 604,1	1 634,1	30,0	1 519,3
<i>varav kostnader</i>	<i>2021,9</i>	<i>2051,9</i>	<i>30,0</i>	<i>1953,4</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-417,8</i>	<i>-417,8</i>	<i>0,0</i>	<i>-434,1</i>

I arbetet med budget 2023 har statsbidraget "Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer" (55 mnkr) hanterats som ett generellt statsbidrag och ingått i äldrenämndens budgettram. Från och med delår mars hanteras statsbidraget som ett riktat statsbidrag till äldrenämnden. Av den anledningen gjordes en teknisk justering av äldrenämndens budgettram i delår mars. Det innebär att äldrenämndens budgettram sänktes med 55 mnkr till 1 627 mnkr samtidigt som nämndens intäkter för statsbidrag ökade med 59 mnkr fördelat på 25 mnkr vårdboende, 25 mnkr hemtjänst och 9 mnkr digitalisering.

I KS 2023-91, 2023-05-02 beslutades om en hyreskompensation på 2,8 mnkr, som bokförts på vårdboende. Det beslutades även om en lönekompensation som ska vidareförmedlas till Leanlink på 3,8 mnkr. Det sammantaget innebär att ÄN:s budgettram justerats från 1 627 mnkr till 1 634 mnkr.

Analys och kommentar

Resultatet för äldrenämnden januari - augusti 2023 visar ett överskott på 46 mnkr. De största överskotten finns inom posterna: vårdboende +12 mnkr, hemsjukvården +16 mnkr, hemtjänst +4,5 mnkr och digitalisering/kompetensutveckling +13 mnkr.

För äldrenämndens helårsprognos är den samlade bedömningen att det överskott på 10 mnkr som gavs i månadsrapport juli ska revideras till ett överskott på 30 mnkr efter augusti. Detta främst med anledning av den lägre beläggningsgraden på vårdboende i första kvartalet 2023, ej nyttjade kompetensmedel samt färre utförda hemtjänst- och hemsjukvårdstimmar.

För vårdboenden var beläggningsgraden de första månaderna betydligt lägre än budgeterat, vilket ger ett överskott som bedöms kvarstå året ut. Beläggningsgraden har sedan ökat och närmar sig budgetnivån. Några andra budgeterade poster inom vårdboende förväntas i dagsläget inte nyttjas fullt ut.

I samband med omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet infördes ett ny ersättningsmodell. För hemtjänst respektive hemsjukvård är prognosen fortsatt svår att göra utifrån att de ekonomiska effekterna av omställningen inte stabiliserats, varken när det gäller utförda hemtjänsttimmar eller hemsjukvårdstimmar. När det gäller antalet rapporterade utförda hemsjukvårdstimmar så är de lägre än budgeterat vilket för närvarande ger ett överskott. Det finns dock fortfarande osäkerheter i rapporteringen och faktureringen från våra utförare av hemsjukvården och vi behöver ha en längre tidsserie innan den nya nivån befasts. Prognosen i dagsläget är ett överskott både inom hemtjänst och hemsjukvård/ hemrehab.

En omfördelning av kostnader gällande specialistundersköterskestuderande från nämndens egna kompetensmedel till statsbidraget Äldreomsorgslyftet ger ett överskott för nämndens egna kompetensmedel.

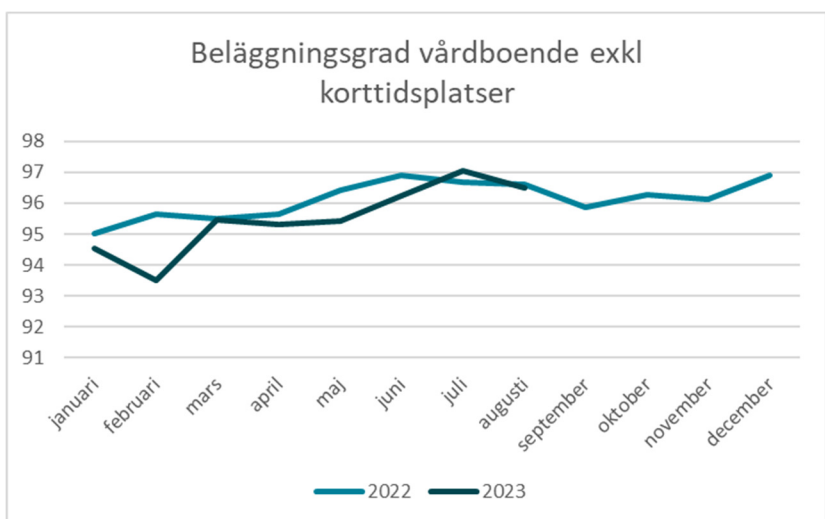
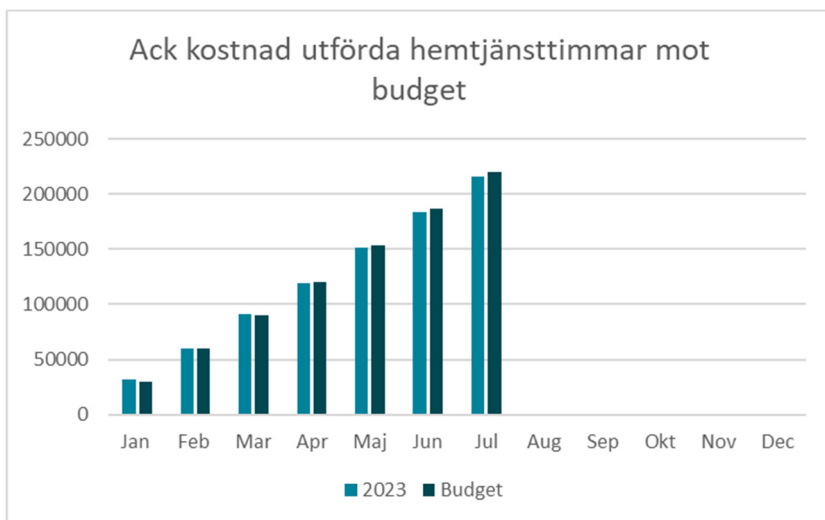
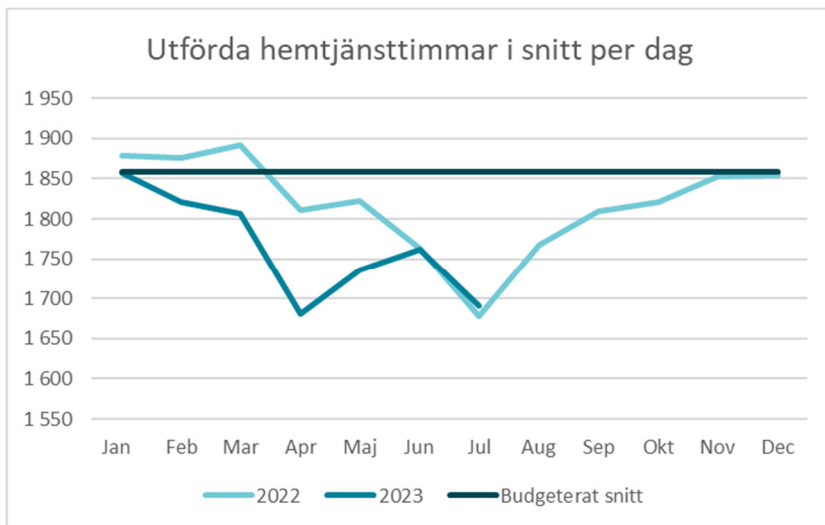
Nedbruten analys

Hemtjänst visar 4,5 mnkr i överskott för perioden. Det förklaras främst av att kostnader för ombyggnationer av lokaler med anledning av omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet kommer senare under 2023 och förväntas vara i balans mot budget i slutet av året. Ytterligare förklaring till överskottet inom hemtjänsten är att antalet utförda hemtjänsttimmar är lägre än budgeterat. Bedömningen på helår är att antalet hemtjänsttimmar kommer att följa 2022 och prognosen i dagsläget blir ett överskott på 5 mnkr för helåret.

Vård och omsorg om äldre visar ett överskott på 13,1 mnkr. Det förklaras framförallt med överskott inom kompetensutveckling där kostnaderna ännu inte kommit för påbörjade aktiviteter samt att ytterligare aktiviteter är planerade under hösten. Helårsprognosen för kompetensutveckling är ett överskott på 6,5 mnkr. Nedskrivning av resterande skyddsmaterial som köptes in under pandemin och som inte kan användas kommer att göras under 2023 vilket leder till ett prognostiserat underskott på -4,1 mnkr. Utebliven kostnad för betalningsansvar gentemot regionen prognostiseras ge ett överskott på 1,8 mnkr.

Hemsjukvård och hemrehab visar ett överskott på 16 mnkr för perioden jan-augusti. I och med införandet av vård och omsorg i hemmet ändrades ersättningsmodellen för hemsjukvård och hemrehab. Utförarna får från och med 1 maj dels ersättning genom det anbud som utföraren gav gällande områdesansvar, dels utifrån utförd tid hos brukaren. Överskottet för perioden förklaras av att utförarna debiterat lägre utförd tid än budgeterat och att budgeten för hemsjukvård även ska täcka den fasta ersättningen för basuppdraget hos utförarna. Prognosen är att antalet utförda timmar kommer öka under hösten men att det överskott som ses i dagsläget delvis kommer att bestå. Det prognostiserade överskottet är i dagsläget 5 mnkr helårseffekt.

Vårdboende visar ett överskott på 12,3 mnkr och det förklaras främst med en lägre beläggningsgrad än budgeterat under de första månaderna samt att en del kostnader förväntas komma under slutet av året. Bedömningen är att beläggningsgraden kommer att öka till samma nivå som slutet av 2022. Målet är att ha en beläggningsgrad på 96-97%. Med anledning av främst den lägre beläggningsgraden de första månaderna av 2023 samt att ett antal förväntade budgetposter ej kommer att nyttjas fullt ut är prognosen för vårdboende ett överskott på 16,8 mnkr helårseffekt.

Investeringar

Resultat 31 augusti 2023 och prognos för helår 2023, belopp mnkr

	Redo- visat jan- aug	Redo- visat jan- aug	Prognos 2023	Prognos 2023	Prognos 2023	Inves- terings- ram 2023	Avvikels e
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Netto		
Digitala medicinskåp	0,0	0,0	10,3	0,0	10,3	10,3	0,0
Övriga investeringar	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0
Summa investeringar	0,0	0,0	11,3	0,0	11,3	11,3	0,0
<i>varav utgifter</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>11,3</i>	<i>0,0</i>	<i>11,3</i>	<i>11,3</i>	<i>0,0</i>
<i>varav inkomster</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Analys och kommentar

Investeringsbudget och prognos på 10,3 mnkr gäller investering i digitala medicinskåp. Investeringen beräknas ske under kvartal 4 2023, men kan delvis förskjutas till 2024.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning med prognos

Målområde Samhälle

Aktiv del i välfärdskedjan

Nämndmålet **bedöms delvis** uppnås. Bedömningen baseras bland på det aktiva arbete som gjorts tillsammans med regionen för att minska antalet personer som väntar på sjukhuset för att få hjälp av kommunen, där förbättringar skett under första halvåret 2023. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation*.

- Gott samarbete med regionen och aktörerna i äldreomsorgen. Gemensam hantering för att personer inte ska behöva vänta medicinskt färdigbehandlade på sjukhuset.
- En försenad utbyggnad av vårdbostäder, i relation till lokalförsörjningsplanen, gör att flera personer väntar på särskild boendeplats med inriktning demenssjukdom. En genomlysning pågår tillsammans med Lejonfastigheter för att skapa ett förbättrat strategiskt planeringsunderlag för utbyggnad och renovering av vårdbostadsplatser.
- Samverkan med Stångåstaden och Utsikt fortgår i utvecklingsarbetet "Tryggt och enkelt hemma" för att skapa förutsättningar för längre kvarboende och självständighet för den enskilde.
- Nämndindikatorn, alla äldre som utreds får frågor om våldsutsatthet, saknas uppgift om.

Planera verksamhet med hänsyn till klimat och miljö

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Bedömningen baseras på att troligen kommer inte alla utförare ha uppdaterade miljöplaner, som är nämndens indikator. Flera utförare är nya i samband med omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet. Omställningsarbetet har prioriterats. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet*

- Förvaltningen arbetar aktivt utifrån de miljöplan som finns på förvaltningen.

Målområde Medborgare

Äldreomsorg med god kvalitet

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Bedömningen baseras på de uppföljningar av äldreomsorgen som gjorts hittills under året. Sammanfattningsvis kan sägas att det finns särskilda boenden som fungerar mycket väl, men att det också finns vårdbostäder som har fått arbeta med förbättringsarbete efter uppföljningar. Antalet personer som får vänta på en särskild boendeplats mer än tre månader har ökat. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum*.

- Uppföljning av verksamheter sker enligt plan.
- Omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet genomfördes 1 maj 2023. Omställningshelgen gick bra.
- I juni fattade äldrenämnden beslut om verksamhetsuppdrag till den kommunala utföraren innefattande en kvalitetsmodell.
- Antal personer som får vänta på en särskild boendeplats med inriktning demenssjukdom har ökat.

Nöjda brukare av äldreomsorg

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Brukarundersökningens resultat för 2023 har ännu inte kommit. Bedömningen baseras på till stor del på Socialstyrelsens brukarundersökning, men också på uppföljning utifrån synpunkter och klagomål och äldreombudsmannens rapport. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum*.

- Omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet har gått förhållandevis bra. Uppföljning pågår utifrån några synpunkter som inkommit.

Målområde: Ekonomi

Högt nyttjande av befintliga tjänster

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Bedömningen baseras på att belägningsgraden på särskild boende var låg första tre månaderna, men har sedan dess kommit upp på en belägningsgrad på 97%. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Kostnadseffektiv verksamhet*.

- Belägningsgraden på vårdboende är återigen uppe på 97%.
- Korttidsplatser finns på fyra adresser. Kontinuerlig uppföljning av vistelsetiden på korttidsplatser följs för att platserna ska användas så optimalt som möjligt.
- Det finns lediga platser på biståndsbedömt trygghetsboende.
- Uppdatering av riktlinjer har skett och pågår i syfte att styra resurser mot de mest behövande.

Målområde: Verksamhet

Innovativ organisation som klarar dagens och framtidens utmaningar

Nämndmålet bedöms **uppnås**. Bedömningen baseras på att omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet skett i maj 2023, vilket skapar förutsättningar för en nära vård. Arbetet med att införa digital teknik, BEATA, behovsanpassade tillsyner på annat sätt, på våra särskilda boenden, fortskrider enligt plan. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Effektiv organisation med goda resultat*

- Omställningen till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet, som skapar förutsättningar för förebyggande och teambaserat arbetsätt, med individen i fokus.
- Innovationsprojekt pågår i organisationen för att möta framtidens utmaningar med en åldrande befolkning.
- Flera digitala lösningar, såsom digitala medicinskåp och behovsanpassade tillsyner är under införande.
- Indikatorerna som satts upp gällande digitala mognad, mäts dock inte längre.

Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Bedömningen baseras bland annat på nämndindikatorn där digitala natttillsyner i hemtjänsten ska öka, vilket de inte gjort. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet *Hållbar verksamhetsutveckling*.

Målområde: Medarbetare

Goda arbetsplatser

Nämndmålet bedöms att **uppnås delvis** under 2023. Bedömningen baseras på att arbetet med att förbättra den upplevda arbetsmiljön har fortsatt under året. Ett aktivt rehabiliteringsarbete för få ner långtidsjukskrivningar fortsätter och att även att följa upp korttidsfrånvaro pågår.

Ett arbete med att förbättra och utveckla introduktion för medarbetare kan komma att påverka andelen nyanställda som är kvar i organisationen under 2023.

Hållbart chef- och ledarskap

Nämndmålet bedöms **delvis uppnås**. Nämndmålet antalet medarbetare per chef uppnås. Ett fortsatt arbete pågår för att identifiera och förbättra chefers förutsättningar i verksamheten så att det totala index för chef ska öka.

Nya vägar för kompetensförsörjning

Nämndmålet bedöms **uppnås**. Andelen heltidsanställningar överträffar målvärdet. Och personalavgångar beräknas nå målvärdet för 2023. Bedömningen baseras på det aktiva arbete som pågår för att förbättra introduktion och arbetsmiljön i verksamheten.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2023 med plan för 2024-2028 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i april 2023 (KF 2023-04-25 154) och till kommunstyrelsen i april (2023-05-09, KS §148). I tabellen nedan redovisas aktuell status för strategiska utvecklingsuppdrag riktade till nämnden.

Kommungemensamma	Status
1. Samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med kommunens totalförsvarsplanering och kommunens krigsorganisation.	Pågår
2. Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder och intensifiera arbetet för att minska och motverka segregation samt bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.	Pågår
3. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet arbetsmarknadsprogrammet med handlingsplan.	Pågår
4. Samtliga nämnder ska i enlighet med de politiska styrdokumenterna prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.	Pågår
5. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet med näringslivsprogrammet fokusområden.	Pågår
32. Samtliga nämnder ska prioritera avtalsuppföljning utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv för att förebygga välfärdsbrottslighet samt fusk och oegentligheter.	Pågår
38. Samtliga nämnder ska i sin planering inarbeta åtgärder utifrån OBS-rapport och resultatjämförelser med andra kommuner.	Pågår
39. Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Pågår
50. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar.	Pågår

Kommungemensamma	Status
51. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska personalomsättningen.	Pågår
52. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska sjukfrånvaro.	Pågår
Samtliga nämnder får uppdraget att inhämta medarbetarnas perspektiv på sina arbetsmiljöer, utifrån målsättningen att minska sjuktal och utveckla arbetsmiljöerna i kommunen och med detta som grund komma med förslag på insatser som förbättrar arbetsmiljön. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Pågår
Samtliga nämnder ska utifrån personalframskrivningsanalyser och nya vägar till kompetensförsörjning anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Kvarstår för BOU, BIN, BMN, SBN, SON och ÄN. Övriga har genomfört uppdraget.

Nämndspecifika	Status
30. Äldrenämnden ska, i syfte att säkerställa kontinuitet, införa en fast patientansvarig sjuksköterska för varje brukare i de verksamheter där kommunen har det medicinska ansvaret på sjuksköterskenivå. Detta för att öka patientsäkerheten och tryggheten för den enskilde.	Direktiv och implementering genomförd.
31. Äldrenämnden ska säkerställa att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska samt värdera förutsättningarna för att införa språkkrav och språktest för personal i äldreomsorgen.	Pågående arbete.
Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska vidta åtgärder för att samtliga medarbetare ska ha tillgång till nödvändiga digitala verktyg i sitt arbete.	Införd
Kommunstyrelsen (Verksamhetsstöd och service) ska i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och äldrenämnden samt berörda nämnder genomföra en köksutredning och bedömning av kökslokaler. I uppdraget ingår att utarbeta förslag till inriktning för en framtida köksstruktur för fortsatt kvalitet samt optimalt nyttjande av kapacitet och resurser i behovet av tillagnings- och mottagningskök. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Påbörjad
45. Kommunstyrelsen (Leanlink), social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska genomföra en översyn av förvaltningens lednings- och stödfunktioner. Fokus i genomlysningen är att identifiera områden som kan effektiviseras genom närmare samarbete/samutnyttjande i syfte att prioritera kärnverksamhet framför central förvaltningsadministration.	Pågår

Nämndspecifika	Status
48. Äldrenämnden ska i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden och Lejonfastigheter AB vidta åtgärder i lokalförsörjningsplanen för att anpassa verksamhetens kapacitet utifrån behov.	Pågående arbete
49. Äldrenämnden ska säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av såväl kommunala som privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av äldrenämnden.	Under 2023 pågår ett arbete med att ta fram ett ledningssystem och en kvalitetsuppföljningsmodell. Modellen innefattar tre nivåer för att säkerställa en verksamhetsnära förankring samtidigt som möjlighet ges att aggregera och analysera inom större områden. Modellen innefattar både uppföljning avseende kvantitativ data samt kvalitativa uppföljningar av aktiviteter kopplade till avtal, verksamhet eller övergripande tematiska områden.
Barn- och ungdomsnämnden och äldrenämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen värdera behov och åtgärder för att minska antalet medarbetare per chef inom förskola, skola och äldreomsorg.	Kravställs i avtal och verksamhetsuppdrag.
55. Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska på sikt införa undersköterska som lägsta utbildningsnivå inom vård- och omsorgsnära arbete.	Kravställs i avtal och verksamhetsuppdrag
56. Äldrenämnden ska öka antalet sjuksköterskor för att bättre möta behovet av medicinsk kompetens inom vård och omsorg.	Pågår
57. Äldrenämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen ta fram en plan för införande av önskad sysselsättning och för en avveckling av delade turer under mandatperioden.	Pågår

Nämndspecifika	Status
<p>Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska säkerställa och följa upp att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna genomföra uppdraget samt kommunicera bra med brukare, anhöriga och kollegor.</p> <p><i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i></p>	<p>Kvarstår</p>
<p>Äldrenämnden ska utifrån den demografiska och tekniska utvecklingen, erfarenheter av coronapandemin och nationella utvecklingsinitiativ stärka äldreomsorgens kvalitet och utvecklingsförmåga genom att bland annat öka förutsättningarna för attraktiva anställningsvillkor och därmed långsiktigt säkra personal och kompetensförsörjningen för sektorn.</p> <p><i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i></p>	<p>Pågår genom kompetensutvecklingsåtgärder</p>

Planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

Under sommaren 2023 har genomlysningen av äldrenämndens lokaler slutförts, och mer specifikt vårdboendena. Genomlysningen har delrapporterats för nämnden vid två tillfällen och kommer att slutrapporteras under hösten 2023. Syftet med genomlysningen har varit att ge förvaltningen en sammantagen bild av samtliga lokaler för beslut kring prioriteringar, budgetarbete och lokalförsörjningsplanering.

Planeringsförutsättningarna utifrån lokalförsörjningsplanen har förändrats under 2023. En mer detaljerad utredning av ombyggnationen av Tunvallaskolan visade att vissa moment i ombyggnationen var komplexa att utföra under pågående verksamhet men också väldigt kostsamma. Sett till antalet bostäder som skulle tillskapas och att de inte kunde tillskapas i rätt tid tog man beslutet att inte gå vidare med ombyggnationen.

Programarbete och planering av de kommande boendena Skarpan och Harvestad pågår. Såvida inget oförutsett sker i tidplanen förväntas boendena stå färdiga under 2026.

10-årig investeringsplan

Redovisas under rubriken Investeringar.

Internkontroll

Arbetet med internkontrollen har fortgått enligt plan. Nämnden har fått information i samband med delårsrapport samt blivit involverad i framtagandet av ny kontrollplan för 2024. Kontinuerlig kontakt har skett mellan förvaltningens internkontrollsamordnare och nämndens internkontrollrepresentanter.

Fyra av nämndens sju kontrollmoment är genomförda. Den första delen av kontrollen inom ramen för lag om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (följsamhet till dokumentation i det gemensamma dokumentationssystemet Cosmic Link) visar generellt på god följsamhet till utskrivningsprocessens steg enligt riktlinje. Det finns utvecklingsområden för legitimerad personal i vissa steg. En ytterligare kontroll kommer att ske under hösten.

Vid genomgång av avvikelserapporter kopplat till otillåten påverkan återfinns enbart ett ärende rapporterat kring otillåten påverkan sedan 2021. Detta tyder på att kännedom om vad som räknas som otillåten påverkan är låg, att rapporteringsvillighet behöver stärkas samt utbildning för att kunna identifiera när någon försöker påverka ett otillåtet.

Kontrollerna av följsamhet till registratorhandboken visar inga avvikelser. Likaså görs inga noteringar av avvikelser gällande kontrollen av följsamhet av rutinen avseende nyanställdas kännedom om sekretess samt handhavanden i Treserva.

Verksamhet som utförs av privat utförare

Inom äldrenämndens ansvarsområde bedrivs verksamhet inom hemtjänst, hemsjukvård, hemrehabilitering och särskilt boende i form av biståndsbedömda trygghetsboenden samt vårdbostad i en mix mellan kommunal och privata utförare. Inom den områdesbaserade vården och omsorgen, dvs hemtjänst, hemsjukvård och hemrehabilitering, är fördelningen 50/50 mellan kommunal och privat utförare. Här ingår även de biståndsbedömda trygghetsboenden samt de vårdbostäder som är samlokaliserade med dessa. Inom särskilt boende vårdbostad, inklusive korttids- och växelvård, drivs 41 % av kommunal utförare och resterande av privata utförare.

Förvaltningen tar årligen fram en uppföljningsplan som baseras på olika inkomna fakta. Därutöver sker även uppföljning på förekommen anledning. En uppföljningsplan beslutas årligen i vilken det framgår vilka uppföljningar som planeras under året. Nämnden har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå för att säkerställa att skattemedlen används på bästa

sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåtts och dels på leverantörsnivå genom avtalsuppföljning för att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal.

Planen för uppföljning grundas på den analys som görs utifrån föregående års uppföljningar satta i relation till relevanta omvärldsfaktorer. Det görs även en väsentlighets- och riskanalys inför att uppföljningsplanen tas fram. Risk- och väsentlighetsanalysen syftar främst till att bestämma vad som ska följas upp och när samt hur genomgripande avtalen/verksamheten ska följas upp.

Förvaltningen arbetar även proaktivt genom att årligen begära in redogörelse från verksamheten kring deras kvalitetsarbete. Samtliga nyligen ingångna avtal följs upp efter sex månader för att säkerställa att verksamheten startar i enlighet med avtalet.

Kompetensanalys

För att klara att säkerställa en välfärdskedja med kvalitet och kompetens, behöver arbetet med kompetensförsörjning fortsätta intensifieras ytterligare inom utförarsektorn. Förhållandet mellan den verksamhet som bedrivs i kommunal regi respektive privat är något som förändras över tid.

Rekryteringsbehov

Inom vård- och omsorgssektorn är flertalet yrken svårrekryterade. Särskilt gäller detta legitimerade yrken, främst sjuksköterskor, därtill undersköterskor, biståndsbedömare, chefer och övriga yrken med specialistkompetens. Som följd av utveckling de närmaste åren tillkommer behov av nya yrkesgrupper och kompetenser. Ett exempel är de krav på ny kompetens som den utbyggda digitaliseringen kommer att medföra.

Personalomsättning och pensionsavgångar

Allt tyder på att sektorn kommer att ha en fortsatt hög personalomsättning. Att tappa kompetenta medarbetare är kostsamt både när det gäller tid och pengar men också det energi- och produktionsbortfall som det medför. Det är nödvändigt att vidta ett antal åtgärder i syfte att reducera oönskade avgångar, senarelägga valet av pensionsålder och återskapa bilden av att vara en attraktiv arbetsgivare och bransch. Oberoende av vilken arbetsgivare som är utförare för en insats behöver ett gemensamt ansvar för branschens attraktivitet och utveckling finnas. En kraftsamling behövs för att skapa nya strukturer och modeller att följa upp avtal och de styrdokument som kompletterar dessa.

Volymökningar

Det totala antalet personer som är 65 år eller äldre beräknas öka markant mellan 2021 och 2031 och varierar i de olika åldersgrupperna. Ur ett längre perspektiv är det dock troligt att andelen brukare på särskilda boenden och inom hemtjänsten, kommer att minska i de yngre ålderskategorierna då befolkningen i Sverige generellt blir allt friskare längre upp i åldrarna. Detta samtidigt som vi också lever allt längre vilket ökar vårdtyngden och behovet av äldreomsorg hos de äldre åldersgrupperna inom befolkningen.

Objektplan (IT-styrning)

En rad större projekt och aktiviteter pågår. Projekt BEATA - behovsanpassade tillsyner och arbetssätt går in i slutfasen på upphandling och breddinförande kommer att påbörjas under hösten. Detta kommer att synkroniseras med uttullning av digitala läkemedelsköp samtidigt som det säkerställs att personalen har tillgång till mobila lösningar och ett tillgängligt stöd kring den teknik som införs.

Förstudie kring upphandling av trygghetslarm inom ordinärt boende avslutas och upphandling av önskad lösning beräknas ske under hösten med implementation under våren. Detta för att säkerställa att nya, moderna larm är på plats inför nedsläckningen av 2g-nätet under 2035.

En viktig avvikelse i förhållande till plan är att förberedelsearbetet kring upphandling av ett nytt verksamhetssystem pausats med tanke på beslutet om en ny organisation. I övrigt löper arbetet på i enlighet med aktuell objektplan.

Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	Augusti 2022	Augusti 2023	Prognos 2023
Hemtjänsttimmar (med tidsinsats) per månad personer över 65 år *	45 618 Inkl under 65: 50 966	44 356 Inkl under 65: 49 748	56 500 (per mån inkl under 65)
Totalt antal personer som har hemtjänst*	2 524	2 543	Ingen förändring
Antal personer samt timmar: städning/tvätt/inköp *	1504 personer 6513 utförda timmar	1516 personer 6384 utförda timmar	Ingen förändring
Särskilda vårdboendeplatser, totalt varav <ul style="list-style-type: none"> • somatik • demens • korttids 	1 389 604 656 129	1 389 604 656 129	1 389 604 656 129
Biståndsbedömda trygghetsboendeplatser	718	718	718
Beläggningsgrad (%)	95 %	95 %	96 %

* QlikSense Sof hemtjänst (personer med utförd tid på insatserna)

Personal

Personal	Augusti 2022	Augusti 2023	Målvärde 2023
Antal tillsvidareanställda (hela SOF)	420	442	425
Total sjukfrånvaro (hela SOF)	5,6	4,8	5,0
Personalavgångar externt (hela SOF)	9,0	9,1	10
UTFÖRARE	31 december 2022:		
Antalet anställda inom äldreomsorg, samtliga anställningsformer enligt avtal	3759	3807	
Antalet USK (Andelen tillsvidareanställda usk i relation till totala antalet vårdbiträden fördelat på LL och privat)	Leanl: 729/256 = 2,85 Privata:563/262 = 2,15	Leanl: 765/272 = 2,81 Privata:603/269 =2.31	
Andelen timanställda av samtlig personal inom äldreomsorgen	1144 st av 3759 = 30%	1506 st v 3807 = 40%	

Personal	Augusti 2022	Augusti 2023	Målvärde 2023
Total sjukfrånvaro	iu	iu	
Total personalomsättning, externa avgångar	iu	iu	

Kommentar

Antalet tillsvidareanställda har ökat under perioden, underlaget innefattar både tjänstlediga och ersättare. Utökningen har skett i avdelningen Barn och Unga, Skäggetorp. Den totala sjukfrånvaron ligger under målvärdet om 5% augusti 2023. Andelen personalavgångar externt har minskat under perioden.

Nämndindikatorer

Målområde: Samhälle

Kommunövergripande mål: Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Aktiv del i välfärdskedjan	Delvis	Alla vuxna/äldre som utreds får frågor om våldsutsatthet (vid mättillfälle)	iu	iu	lu	80 %

Kommunövergripande mål: En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Planera verksamhet med hänsyn till klimat och miljö	Delvis	Utförare med uppdaterade miljöplaner (årsbasis)	iu	iu	iu	90 %

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Äldreomsorg med god kvalitet	Delvis	Handläggningstid ¹ (median) dagar från ansökan till beslut	5	8	9	5

¹ När det gäller handläggningstid så är angivna siffror för 2021 och 2022 medelvärde (snittet på utredningstiden). Median finns nu med i Qlik Sense men säger inte så mycket då det är 1 för åren 2021, 2022 och 2023. Det har att göra med att det är många ärenden som vi hanterar samma dag och en mindre mängd ärenden som har längre handläggningstid. Tidigare år har medelvärde redovisats.

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
		Handläggningstid (median) dagar från ansökan till första erbjudande, (KKIK)	53	40	IU	40
		Andelen personer som erbjuds vårbostad inom 3 månader	99 %	98 %	97%	100 %
		Andelen personer som erbjuds biståndsbedömda trygghetsboenden inom 3 månader. (införs maj 2023)	iu	iu	100 %	100 %
		Andelen aktuella upprättade/uppdaterade genomförandeplaner vid mätillfälle. (redovisas årsvis utifrån enhetsundersökning)	iu	96 %	IU, resultat v 40.	100 %
		Personalkontinuitet i hemtjänsten (personlig omvårdnad) Antal personal som möter en brukare under 14 dagars period (kkik)	iu	17	19	12
		Verksamheter som bedriver HSL (Hälsa- och sjukvård) ska ha en upprättad lokal överenskommelse för läkarmedverkan tillsammans med ansvarig vårdcentral*	iu	iu	Hemsjukvård: 94% Såbo 77% Korttids 50 %	100 %
Nöjda brukare av äldreomsorg	Delvis	Sammantagen nöjdhet (% av max) nationell enkät Vårdboende	iu	80	IU	85 %
		Sammantagen nöjdhet (% av max) nationell enkät Hemtjänst	iu	87	IU	90
		Andel(% av max)) nöjda med mat, särskilt boende	iu	76	IU	82
		Andel(% av max)) nöjda med måltidsmiljö, särskilt boende	iu	70	IU	72

*Direktiv från Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) med förtydligande att kopia av läraravtal ska sändas in till förvaltningen 2022.

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Högt nyttjande av befintliga tjänster	Delvis	Beläggningsgrad i boende (%) (SÅBO)	94	96	97	97

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Innovativ organisation som klarar dagens och framtidens kompetensutmaning	Ja	Digital mognad:				
		Digital förmåga	3,0	3,0	Mäts ej längre. Inaktuell indikator	3,5
		Digitalt arv	3,2	2,9		3,5
		Utnyttjande av välfärdsteknik. Rankning Värde av 9 jämförelsekommuner	iu	3	Frågan ställs inte längre i Socialstyrelsens enkät. Ej mätbar	3

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Hållbar verksamhetsutveckling	Delvis	Antal personer med digital nattillsyn inom hemtjänsten ska öka.	iu	58	55	öka 20 %
		Chefer och medarbetare har genomfört e-utbildningen "Jämställdhet - vad är det och hur uppnår vi det?" under 2023	iu	13	2	90 %

Målområde: Medarbetare

Uppgifter redovisar resultatet för hela Social- och omsorgsförvaltningen.

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Goda arbetsplatser	Delvis	Total sjukfrånvaro	4,7	5,6	4,8	5 %
		<i>Män</i>	3,9 %	5,1%	3,5	
		<i>Kvinnor</i>	4,8 %	5,7 %	5,0	
		Hållbart medarbetarengagemang (HME)	69	71	70	74
		<i>Män</i>	i.u	i.u	i.u	
		<i>Kvinnor</i>	i.u	i.u	i.u	
		Andel nyanställda kvar i organisationen (%)	63,2 %	49,2 %	i u	70 %
Hållbart chef- och ledarskap	Delvis	Antal medarbetare per 1:a linjens chef	17	18	19	max 30
		Chefsindex	iu	iu	58	67

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Nya vägar för kompetensförsörjning	Ja	Avgångsålder pension	65,3	64,4	64	67
		<i>Män</i>	65,5	-	i.u	
		<i>Kvinnor</i>	65,0	64,4	64,0	
		Andel heltidsanställningar (%)	98,6	98	98,4	98
		<i>Män</i>	95,1	93	95,8	
		<i>Kvinnor</i>	99,1	98,7	98,7	
		Personalavgångar externt (%)	9,6	9,0	9,1	10

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
		<i>Män</i>	11,0	9,5	5,6	
		<i>Kvinnor</i>	9,4	9,0	9,5	
		Antal ssk per plats ska öka inom särskilt boende (ej korttids).*** (Sektorn)	iu	0,041 (24-25pat/ssk*)	IU	0,044 (22-23pat/ssk)

***Patienter per sjuksköterska. Korttidsplatser undantagna då behovet av antalet sjuksköterskor per patient där är högre. Dec 2022 var det i snitt 12 patienter per sjuksköterska på korttidsboende. Avser hela sektorn.